



**БЕЗДОМНИТЕ КУЧЕТА КАТО ОБЩЕСТВЕН  
ПРОБЛЕМ -2001/2002 г.**

## I. ПАРАМЕТРИ НА ИЗСЛЕДВАНЕТО

Изследвана съвкупност:	Населението в България на възраст над 18 години *
Вид на извадката:	Случайна, двустепенна, гнездова извадка, представителна за изследваната съвкупност
Размер на извадката:	Изпълнена извадка: N = 957
Метод:	Персонално стандартизирано интервю
Период на провеждане на изследването:	Октомври, 2002 г.

## II. ДЕМОГРАФСКИ ХАРАКТЕРИСТИКИ НА РЕСПОНДЕНТИТЕ - 2002

	<b>%</b>	<b>Брой</b>
<b>Пол</b>		
Мъж	48,3	462
Жена	51,7	495
<b>Възrastови групи</b>		
18 - 30	18,2	174
31 - 40	14,8	142
41 - 50	15,4	148
51 - 60	17,4	166
61 и над 61	34,2	327
<b>Най-висока степен на завършено образование</b>		
По-ниско от начално	2,2	21
Начално	7,6	72
Основно	24,2	231
Средно	45,9	439
Полувисше	5,1	49
Висше	15,1	144
НЗ - НО	0,1	1
<b>Населено място</b>		
До 500	9,1	88
501 до 9 999	27,8	266
10 000 до 49 999	19,0	182
Над 50 000	29,2	279
София	14,7	141
<b>Общо</b>	<b>100</b>	<b>957</b>

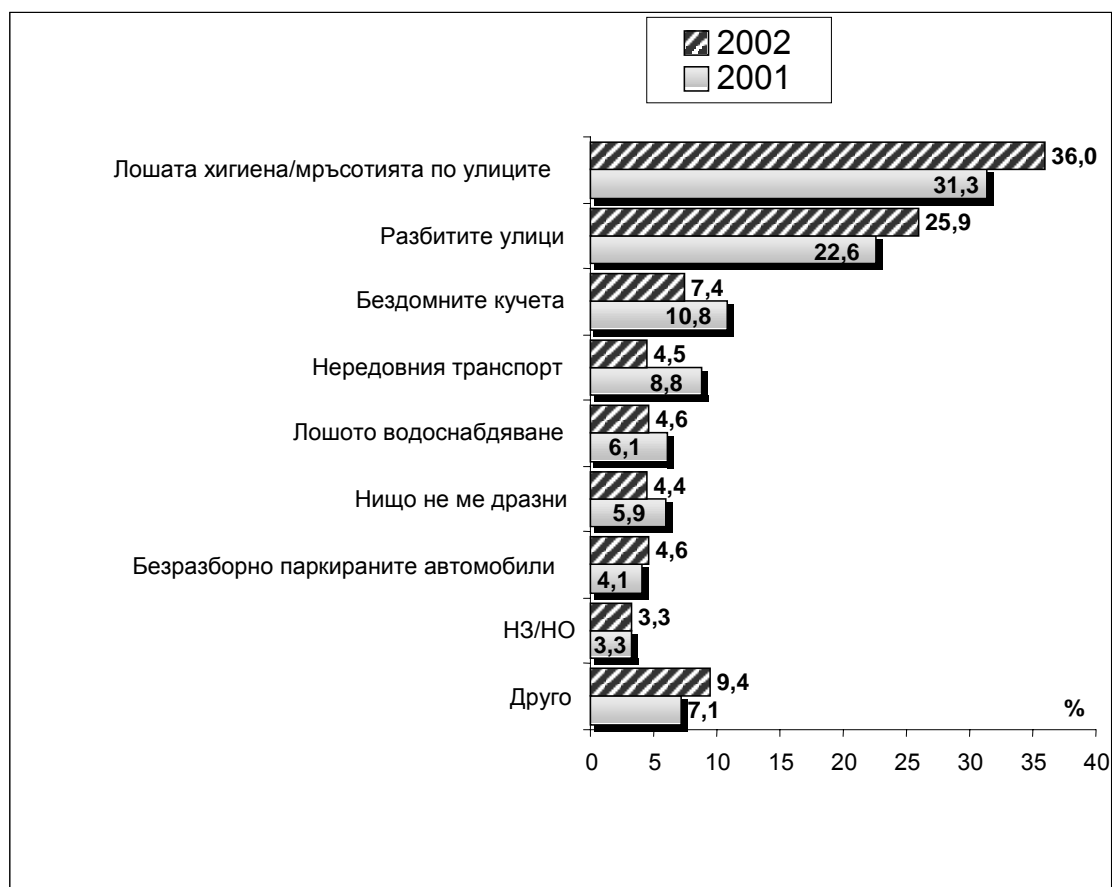
През месец ноември 2001 г. Витоша Рисърч проведе първото национално представително изследване сред пълнолетното население на България на тема "Бездомните кучета като обществен проблем" с извадка N = 784

### III. ОСНОВНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ИЗСЛЕДВАНЕТО

#### Проблемът

Проблемът с бездомните кучета отдавна вълнува българската общественост, тъй като отсъства единодушие относно начина за неговото решаване. Многогодишните дебати и липсата на ефективно, приемливо за всички решение, доведе до поляризация на мненията и блокиране на повечето инициативи. Съществуващата безизходица нареди проблема с бездомните кучета като един от най-сериозните за повечето населени места/квартали в страната. Той трайно застава сред първите три неща, които създават най-големи притеснения за българското население (Графика 1).

**Графика 1. Относителна значимост на проблемите в населеното място/квартал – сравнителни резултати 2001 - 2002(%)**

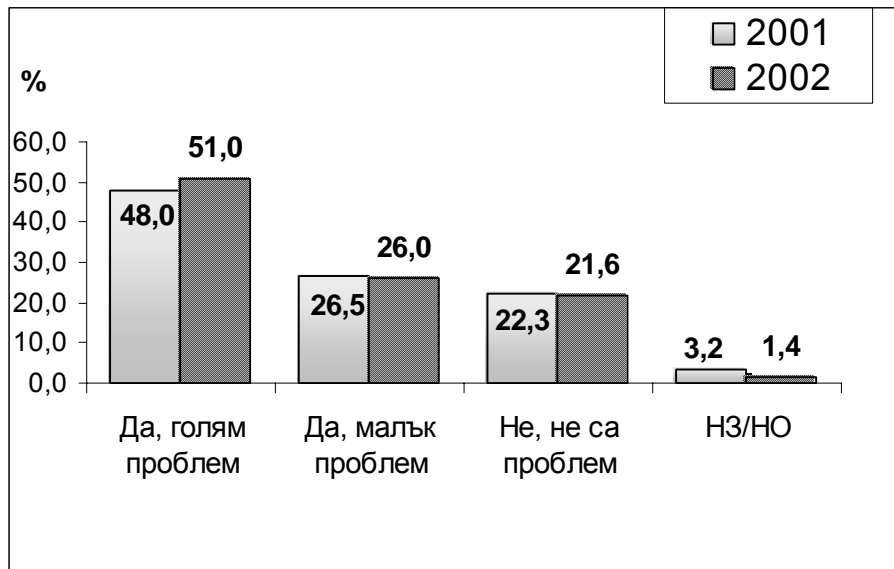


База N 2002 = 957 (всички респонденти)

База N 2001 = 784 (всички респонденти)

Значимостта на проблема се потвърждава и от по-общата оценка на неговите измерения. През 2002 г. спрямо 2001 г. близо с 3% е нарастнал дялът на българските граждани, които смятат, че бездомните кучета представляват “много голям проблем” (вж. Графика 2).

**Графика 2. Оценки за равнището на значимост на проблема с бездомните кучета - сравнителни резултати 2001 и 2002 (%)**



База N 2002 = 957 (всички респонденти)

База N 2001 = 784 (всички респонденти)

В допълнение следва да се отбележи, че през 2002г. повече от половината от пълнолетните граждани на страната смятат, че кучетата по принцип са “прекалено много” или “много” както в квартала (52,4%), така и в населеното място (58,6%).

### **Отношението към проблема**

Демографският срез на изследваните лица показва, че съществува значима зависимост между отношението към бездомните кучета, от една страна, и степента на образование и размера/типа на населеното място, от друга. (Таблица 1):

- Бездомните кучета се оценяват като сериозен проблем в по-голяма степен от хората с по-високо образование. Докато сред респондентите със средно и по-високо образование между 1/2 и 2/3 от респондентите посочват, че бездомните кучета са голям проблем за тяхното населено място, тази оценка е по-рядко срещана сред хората с основно и по-ниско образование. Тази зависимост се запазва устойчива както за 2001г, така и за 2002г.

- От гледна точка на населеното място през настоящата година най-голямо безпокойство е налице сред жителите на София и живеещите в по-големите населени места, а най-малко сред живеещите в селата/селските райони.

**Таблица 1. Оценки за значимостта на проблема с бездомните кучета по пол, образование и тип населено място – сравнителни резултати 2001 и 2002 (%)**

	<i>Много голям проблем</i>		<i>Да, малък проблем</i>		<i>Не, не са проблем</i>		<i>НЗ/НО</i>	
	<i>91</i>	<i>92</i>	<i>91</i>	<i>92</i>	<i>91</i>	<i>92</i>	<i>91</i>	<i>92</i>
<b>Пол</b>								
Мъж	43,2	45,7	28,8	29,0	25,6	24,8	2,4	0,5
Жена	51,6	55,9	24,8	23,3	19,8	18,7	3,8	2,2
<b>Най-висока степен на образование</b>								
По-ниско от начално	21,2	21,6	18,2	37,6	36,4	36,6	24,2	4,3
Начално	32,8	26,6	22,4	28,2	41,8	42,2	3,0	2,5
Основно	42,3	43,5	27,0	27,5	26,5	27,4	4,2	1,6
Средно	51,9	56,3	27,2	23,4	19,2	19,2	1,6	1,1
Полувисше	71,4	71,9	28,6	18,0	0,0	10,1	0,0	0,0
Висше	61,8	56,4	27,9	31,0	10,3	11,3	0,0	1,4

База N 2002 = 957 (всички респонденти)

База N 2001 = 784 (всички респонденти)

**Таблица 1.1. Оценки за значимостта на проблема с бездомните кучета според типа на населено място –2002(%)**

	<i>Много голям проблем</i>	<i>Да, малък проблем</i>	<i>Не, не са проблем</i>	<i>НЗ/НО</i>
<b>Населено място</b>				
До 500	31,10	25,90	40,00	3,10
501 до 9 999	36,70	27,70	34,10	1,40
10 000 до 49 999	53,10	29,70	15,70	1,50
Над 50 000	58,30	27,10	13,20	1,40
София	73,10	15,80	11,10	0,0

База N 2002 = 957 (всички респонденти)

## **Фактори, обуславящи отношението към проблема**

Повече от 1/5 от изследваните респонденти посочват, че те или техен близък са били нападени от бездомни кучета през изминалата година - като за 2002 г. спрямо 2001г. този дял е нарастнал приблизително с 4% (Таблица 2.1.). Съответно на повече от половината респонденти, посочили, че през 2002 г. лично са били нападени от бездомни кучета, това се е случило веднъж, а на почти 1/5 - два пъти.

**Таблица 2.1. Граждани (или техни близки), нападени от бездомни кучета през изминалата година (2001/2002)**

	<b>Дял от извадката %</b>	<b>Брой граждани</b>
Нападнати (лично/близки) 2001	~18	<b>11360001</b>
Нападнати (лично/близки) 2002	~22	<b>1411938</b>

База N 2002 = 957 (всички респонденти)

База N 2001 = 784 (всички респонденти)

**Таблица 2.2. Граждани (или техни близки), нападени от бездомни кучета през изминалата година (2002)**

<b>Лично</b>	<b>Дял от извадката %</b>	<b>Брой граждани</b>
Нападнати	9,5	<b>609701</b>
Ненападнати	89,7	
НЗ/НО	0,7	
<b>Близки</b>	<b>Дял от извадката %</b>	<b>Брой граждани</b>
Нападнати	15,5	<b>994775</b>
Ненападнати	80,7	
НЗ/НО	3,7	

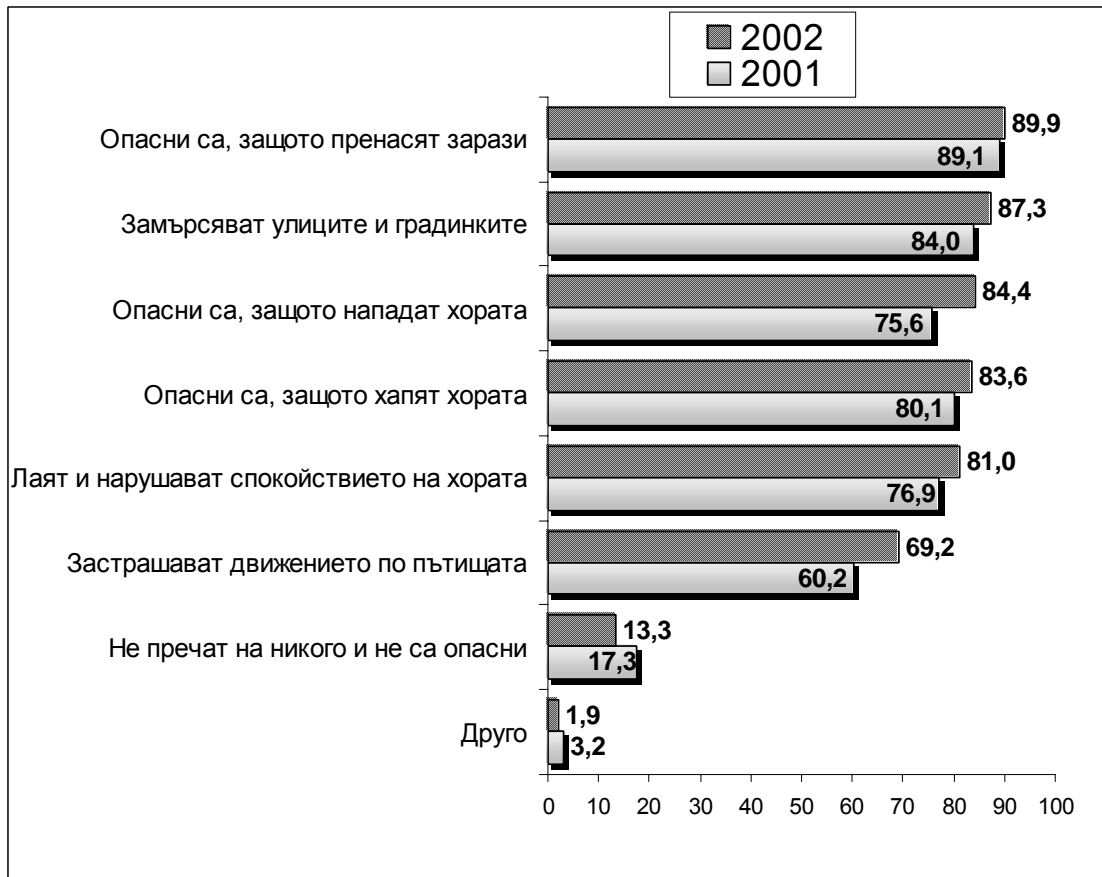
База N 2002 = 957 (всички респонденти)

Въпреки значимия дял на нападените от бездомни кучета, както през 2001, така и през 2002 г., непосредствената физическа заплаха не е нито единствената, нито най-сериозната причина за безпокойство. В очите на българските граждани бездомните кучета продължават да се възприемат в най-голяма степен като заплаха за здравето на хората и като проблем за санитарно-битовите условия в квартала/населеното място. В сравнително по-малка степен те са заплаха за движението по пътищата, като дори и в този случай това притеснява

<sup>1</sup> Оценката за броя на нападените от бездомни кучета хора е получена на базата на информацията от последното преброяване на населението (Март, 2001). Общият брой на населението над 18г. е 6 417 869. На 1% от извадката съответстват приблизително 64179 души.

една значителна част от хората. Въпреки това, от една страна, през 2002 г. значително е нарастнал страха от физическо нападение (вж. *Графика 3*). От друга, като цяло респондентите виждат в по-голяма степен в бездомните кучета причини за безпокойство в сравнение с 2001 г.

**Графика 3. Оценки за факторите, превръщащи бездомните кучета в социален проблем -(%)**



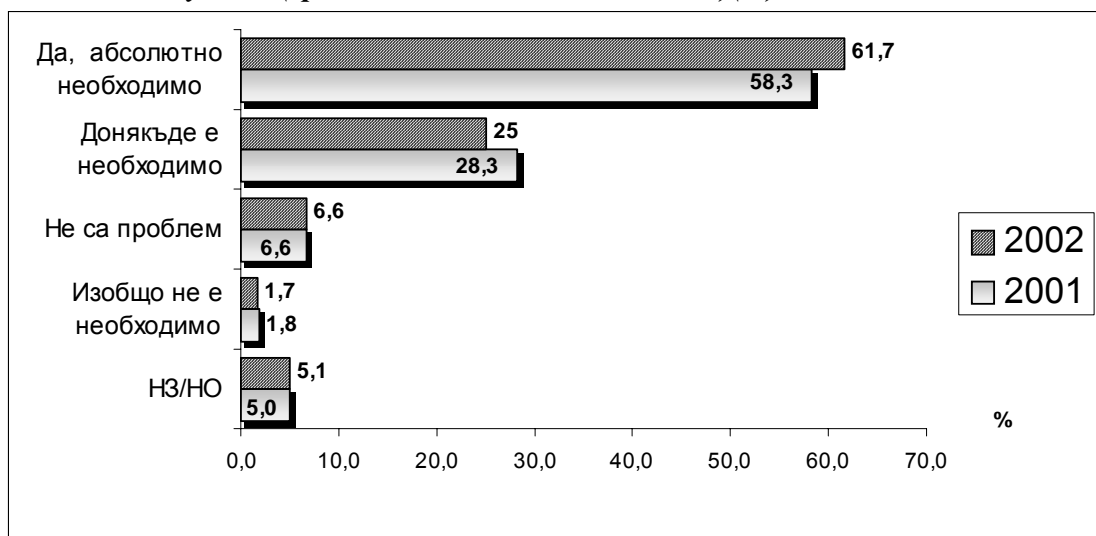
База N 2002 = 957 (всички респонденти)

База N 2001 = 784 (всички респонденти)

### Необходимостта от решаването на проблема с бездомните кучета

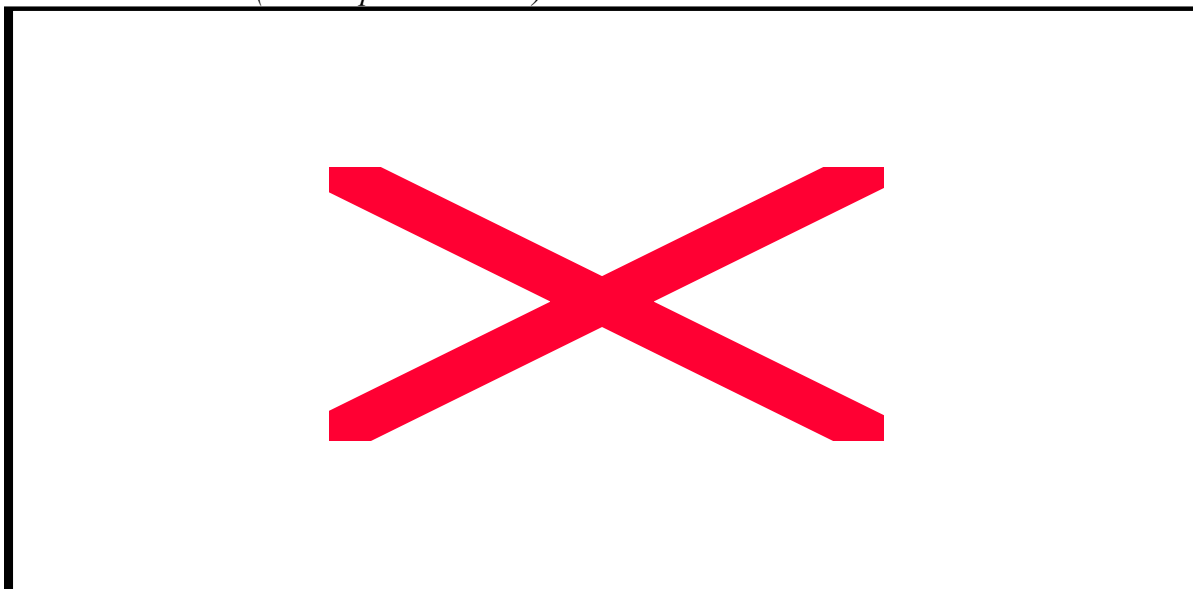
Респективно през 2002 г. е нарастнала увереността на респондентите спрямо необходимостта от разрешаването на проблема с бездомните кучета. Повечето граждани на страната категорично застават на позицията, че трябва да бъдат взети ефективни мерки срещу тях. (вж. *Графика 3.1.*) По-високото образование допринася за увеличаване на хората, които застават категорично на тази позиция (вж. *Таблица 3*). Най-категорични в това отношение са жителите на София и хората с висше образование, а най-малко убедени са живеещите в селищата с население до 500 човека и тези с начално и по-ниско образование.

**Графика 3.1. Нагласи спрямо необходимостта от решаване на проблема с бездомните кучета (сравнителни данни –2001-2002)(%)**



База N 2002 = 957 (всички респонденти)

База N 2001 = 784 (всички респонденти)





**Таблица 3. Нагласи спрямо необходимостта от решаване на проблема с бездомните кучета -2002 (по образование и населено място)(%)**

	<i>Необходимо е</i>	<i>Не е необходимо<sup>2</sup></i>	<i>НЗ/НО</i>
<b>Най-висока степен на образование</b>			
По-ниско от начално	56,9	17,2	25,9
Начално	60,0	27,2	12,8
Основно	82,6	9,4	8
Средно	90,6	6,2	3,2
Полувисше	98,2	1,8	0,0
Висше	94,7	4,1	1,3
<b>Населено място</b>			
До 500	76,2	12,6	11,3
501 до 9 999	78,7	12,3	9
10 000 до 49 999	89,8	6,9	3,2
Над 50 000	92,5	5,1	2,4
София	92,3	5,8	1,9

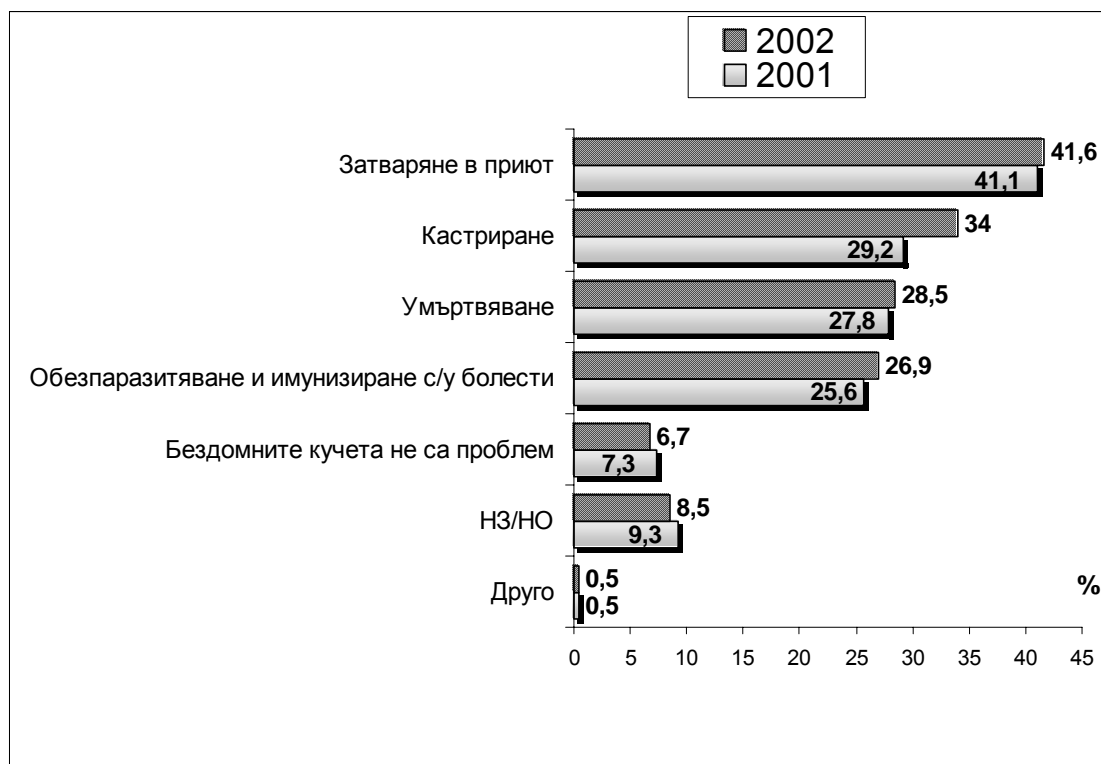
База N 2002 = 957 (всички респонденти)

### **Решението на проблема с бездомните кучета**

Най-популярната мярка за разрешаването на проблема с бездомните кучета в България продължава да бъде затварянето им в приют, а най-малко се подкрепя обезпаразитяването и имунизирането им срещу болести. Същевременно почти 30% смятат, че бездомните кучета трябва да бъдат безболезнено умъртвявани (вж. *Графика 4*) Тази мярка получава най-широка подкрепа в населените места с население между 501 и 9 999 и съответно най-малка в градовете с население над 50000 освен столицата (вж. *Таблица 4*). В София тази мярка през 2002г. получава сравнително по-голяма подкрепа в сравнение с 2001г. (вж. *Графика 4.1.*)

<sup>2</sup> Категорията “Не е необходимо” е получена чрез обединяване на “Изобщо не е необходимо” и “Според мен бездомните кучета не са проблем, който трябва да бъде решаван”.

**Графика 4. Подкрепа за мерките, необходими за решаване на проблема с бездомните кучета - сравнителни данни –2001-2002 (%)<sup>3</sup>**



База N 2002 = 957 (всички респонденти)

База N 2001 = 784 (всички респонденти)

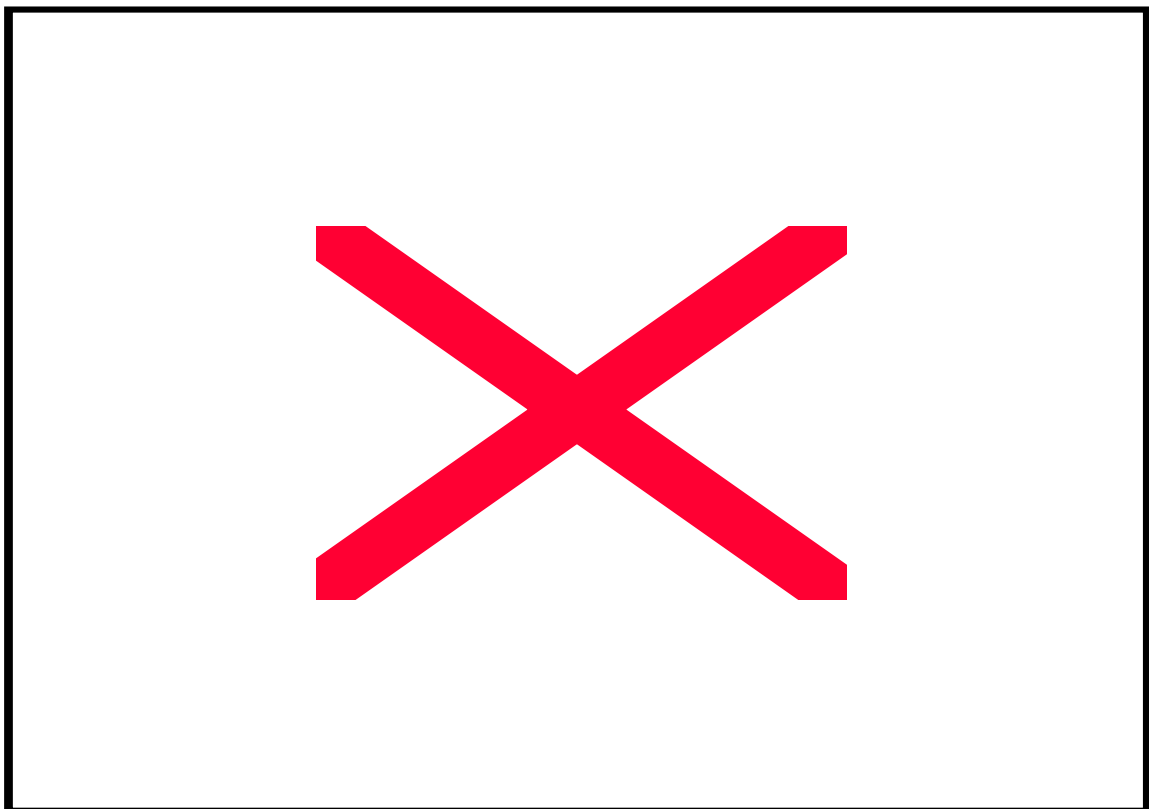
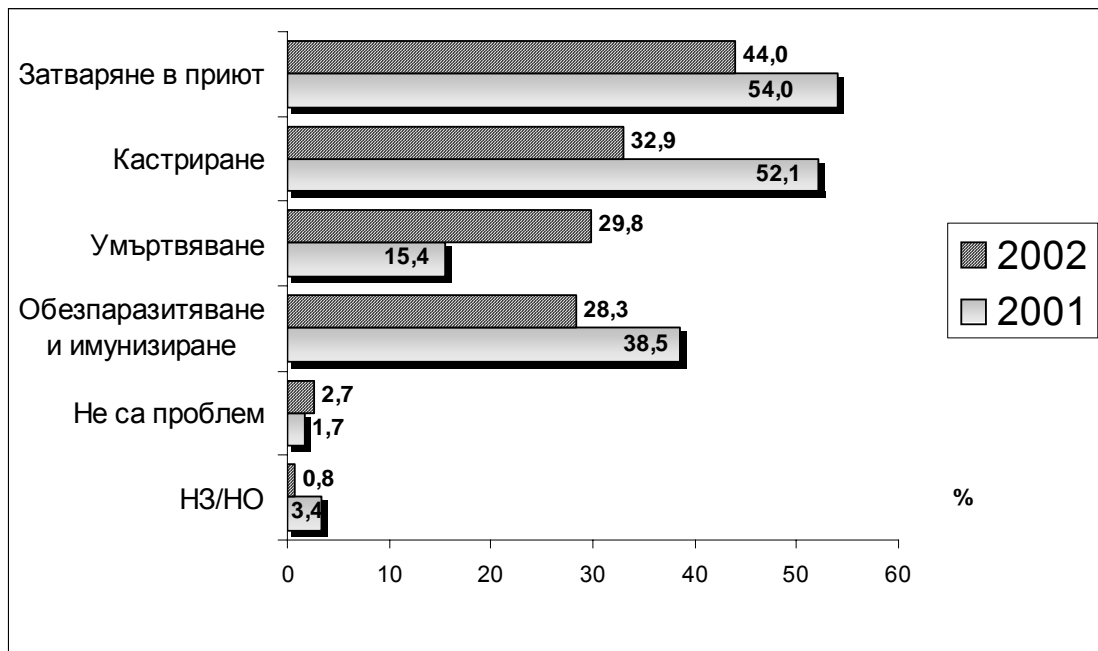
**Таблица 4. Подкрепа за различните мерки за решаване на проблема с бездомните кучета по типове населени места (%)**

	<i>Кастриране</i>	<i>Затваряне в приют</i>	<i>Умъртвяване</i>	<i>Обезпаразитяване и имунизирание</i>	<i>Не са проблем</i>	<i>НЗ/НО</i>
<b>Населено място</b>						
До 500	11,8	26,2	31,1	15,9	8,2	0,0
501 до 9 999	37,4	37,2	32,0	22,5	10,5	0,8
10 000 до 49 999	34,5	33,5	28,6	29,6	7,4	0,0
Над 50 000	37,9	54,7	23,6	32,2	4,1	0,7
София	32,9	44,0	29,8	28,3	2,7	0,8

База N 2002 = 957 (всички респонденти)

<sup>3</sup> Процентите са повече от сто, тъй като респондентите са давали повече от един отговор. Това се отнася и за данните в **Таблица 4**.

**Графика 4.1. Подкрепа за мерките, необходими за решаване на проблема с бездомните кучета в София - сравнителни данни –2001-2002 (%)<sup>4</sup>**



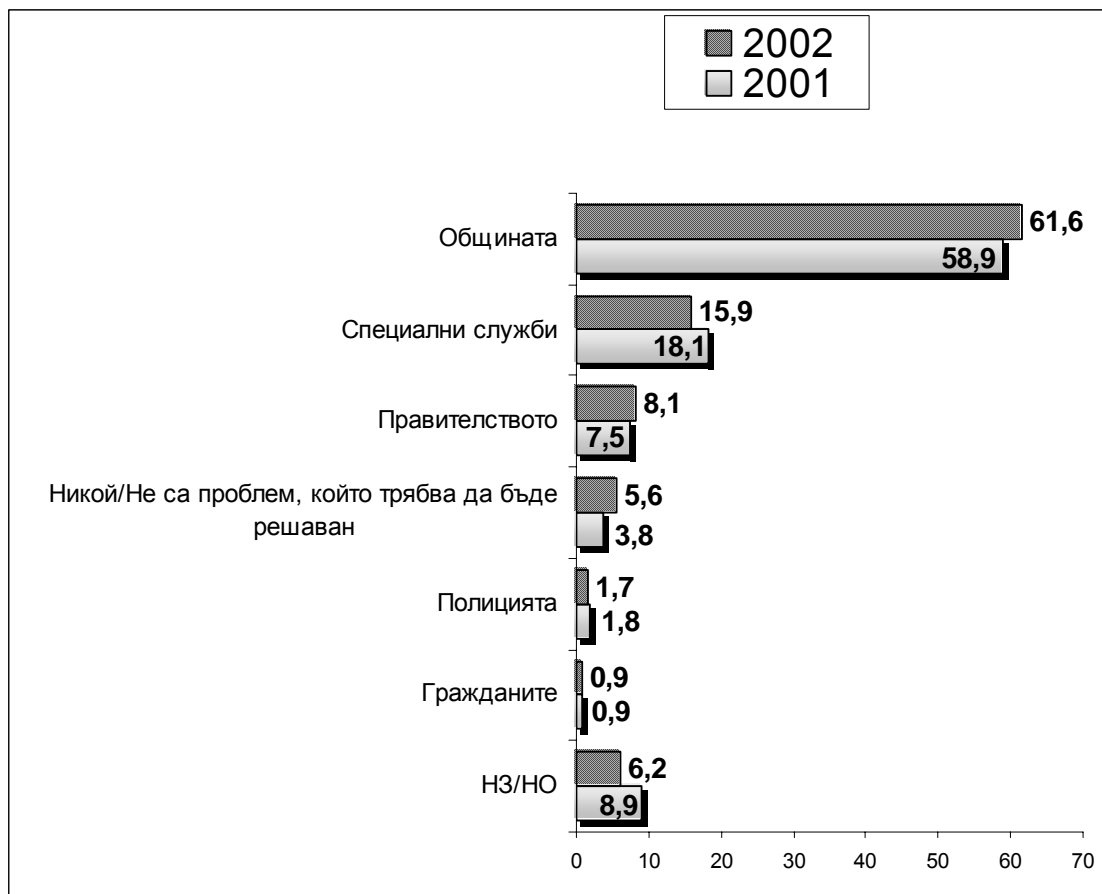
База N 2002 = 957 (всички респонденти)

База N 2001 = 784 (всички респонденти)

<sup>4</sup> Процентите са повече от сто, тъй като респондентите са давали повече от един отговор. Това се отнася и за данните в **Таблица 4.**

Както през 2001г. така и през 2002г. според по-голямата част от българското население общината трябва да поеме основната отговорност за разрешаването на проблема с бездомните кучета, докато един значително по-малък дял са на мнение, че това трябва да бъде задължение на специални служби. Най-малко са хората, които смятат, че справянето с бездомните кучета е задача на гражданите. Същевременно през 2002г. общината е спечелила сранително голямо доверие във връзка с разрешаването на проблема, за сметка на спада на доверието в специалните служби.

**Графика 5. Относителна отговорност на различните институции/групи от хора за решаването на проблема с бездомните кучета-сравнителни данни –2001-2002 (%)**



База N 2002 = 957 (всички респонденти)

База N 2001 = 784 (всички респонденти)

## Обобщение

**Сравнителният анализ на резултатите от осъществените през м. Октомври, 2002г. и м. Ноември 2001 г. изследвания “Бездомните кучета като обществен проблем” дава основание да се направят следните изводи:**

- Както през 2001, така и през 2002 г. проблемът с бездомните кучета се нарежда сред трите най-големи притеснения на хората по отношение на живота в тяхното населено място/квартал;
- Макар и не драстично, като цяло нивото на безпокойство по отношение на бездомните кучета през 2002г. е нарастнало в сравнение с 2001г;
- И през двете години най-сериозни причини за безпокойство са опасността от пренасянето на зарази, замърсяването на улиците и физическото нараняване на хората;
- През 2002 г. е нарастнала категоричността на респондентите по отношение на нуждата от справяне с проблема с бездомните кучета;
- В София безболезненото умъртвяване, като мярка за разрешаването на проблема е придобило значително по-голяма популярност през 2002 г. в сравнение с 2001г;
- Нарастнало е доверието към общината, като институция, която би следвало да разреши проблема с бездомните кучета, за сметка на спада в доверието спрямо специалните служби.